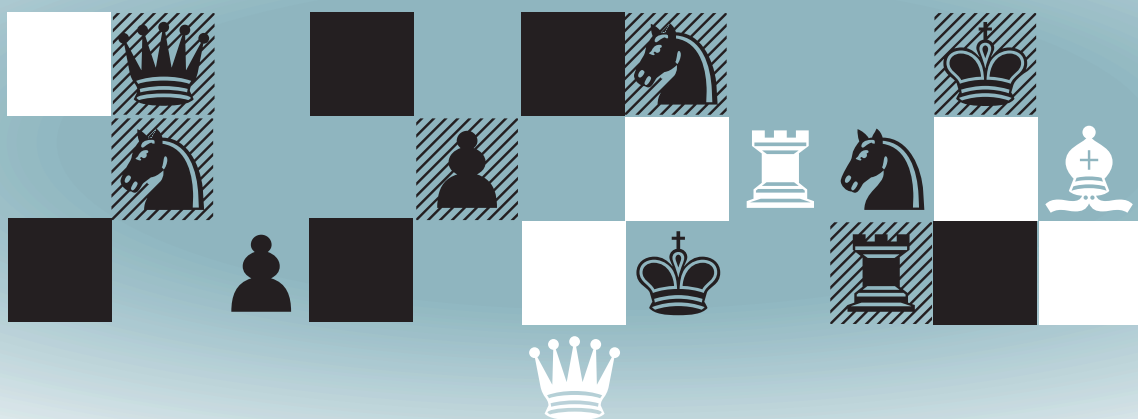

Articles d'escacs amb intencions

Marcel Bonet

Articles d'escacs amb intencions

Marcel Bonet i Verdú

Edita: Balàgium Editors, SL
info@balagium.com
www.balagium.com

Edició: Abril 2014
ISBN: 978-84-15184-53-9
Dipòsit legal: L-644-2014

Disseny coberta: Pere Fradera Barceló
Maquetació: Jordi Prió Burgués

Correctors: Isaac Lampurlanés i Farré
Joan Morera i Profitós

© Marcel Bonet i Verdú
Balàgium Editors, SL

Es reserven tots els drets.

Cap part d'aquesta publicació no pot ser reproduïda, emmagatzemada o transmesa per cap mitjà sense permís de l'editor.

Índex

Pròlegs.....	5
Ramon Monfà.....	5
<i>Mind Games</i> , per Núria Castells	7
1. Conte de Hansel i Gretel.....	9
2. El cavall té males puces	11
3. Contes de la Caputxeta i de la Ventafocs.....	13
4. Els escacs i la Formació Professional	15
5. Article fet amb un filòleg clàssic.....	19
6. El filòleg clàssic s'anima a fer-ne un en solitari.....	21
7. El parany de Pandora.....	25
8. Com més risc i sorpresa, més benefici.....	27
9. L'Obertura Passadís, un altre món és possible	31
10. L'Obertura Desperta Ferro, no tot està inventat.....	35
11. Hèrcules i el pomer ens ensenyen tàctica i estratègia (en els escacs i en la vida).39	
12. Comunicació empresarial i escacs	43
13. Anàlisi DAFO d'un final igualat	47
14. Una mica de música i escacs.....	51
15. Més música, futbol i escacs	55
16. Ser conseqüent amb el pla	59
17. Ànims als joves!.....	63

Autors dels articles

Marcel Bonet i Verdú (Club d'Escacs Vilabarca)

Hèctor Verdú i Surroca (Club d'Escacs Vilabarca)

Isaac Lampurlanés i Farré (Club Escacs Pardinyes)

Relació d'articles per autor

Marcel Bonet i Verdú	1, 3, 9, 11-17
----------------------	----------------

Marcel Bonet i Verdú	2, 4 i 10
Hèctor Verdú i Surroca	

Marcel Bonet i Verdú	5, 8
Isaac Lampurlanés i Farré	

Isaac Lampurlanés i Farré	6 i 7
---------------------------	-------

Pròleg

Els jugadors d'escacs es divideixen en dos grups: el primer, que són la majoria, els que juguen i intenten millorar el seu joc, i l'altre, els que van jugant tan bé com poden i alhora fan les mil i una perquè el seu club tiri endavant.

Aquests darrers no acostumen a ser els millors jugadors, però sí els més necessaris. El cas del Marcel Bonet va més enllà: és un gran divulgador dels escacs, aprofita qualsevol oportunitat per difondre la seva afició, sigui al seu club, clubs amics, premsa escrita, ràdio, Internet, escoles, llars de gent gran..., i ara ens sorprèn amb un llibre. Encara que l'agraïment per part dels jugadors acostuma a mancar en moltes ocasions i els escaquistes acostumen a ser molt anònims, sí que saben apreciar aquesta bona feina. Cal donar les gràcies al Marcel per tot el que fa i agrair també a la seva parella la paciència necessària que ha de tenir perquè el seu marit pugui disposar del temps per a aquesta dedicació. Desitjant que continuï per aquest camí, acabo amb el parell de paraules amb les quals acostumo a finalitzar un escrit entre jugadors... Salut i escacs.

Ramon Monfà Solé

Creador del web d'escacs bidmonfa.com

Mind Games

No recordo exactament quan va ser l'última vegada que vaig jugar una partida vibrant d'escacs. Només sé segur que va ser amb el meu pare, i d'això fa com a mínim vint anys. Ell em va ensenyar de petita a estimar aquest esport i a jugar-hi, amb un vell tauler i peces blanques i vermelles que encara estan guardats en un armari de casa esperant-me. Des que va morir el meu pare no he pogut tornar a jugar amb normalitat i no he sabut mai per què.

Vaig entrar en contacte amb els membres de l'Alta Ribagorça Club d'Escacs (ARCE) fa un parell d'anys, quan l'acabaven de fundar i arran d'un reportatge que els vaig fer sobre la col·laboració de l'IES Pont de Suert amb la residència de gent gran de la localitat. Un projecte preciós per lluitar contra l'alzheimer a través dels escacs i que em va permetre conèixer Marcel Bonet, un dels professors que impulsaven aquella iniciativa i un dels artífexs del nou club, juntament amb Manel Pueyo i Juanjo Melis (als tres els va unir l'afició als escacs i ho van saber aprofitar). A partir d'aquell reportatge per al diari La Mañana (on treballa com a corresponsal de l'Alta Ribagorça) vaig començar a seguir el club, col·laborant en les seves iniciatives, en la seva pàgina de facebook ("envaint-la" amb el consentiment dels seus membres) i informant sobre la trajectòria esportiva de l'equip. Això va començar a remoure els meus records escaquístics. No els ho agrairé mai prou. Tot i que el millor agraïment seria jugar amb ells.

Marcel Bonet ha estat una peça clau en l'ARCE des de la seva fundació, el seu esperit catalitzador va aconseguir donar a l'equip un impuls pedagògic i una projecció mediàtica, a més d'aconseguir cohesionar amb finesa jugadors d'edats i personalitats diverses. El seu tarannà entusiasta i compromès, la seva vocació com a docent, el seu pensament i formació matemàtics, però sobretot el seu amor per la gent i els escacs han fet, que tot i marxar del club (això sí per relançar-ne un altre al seu poble, Vilanova de la Barca), hi segueixi vinculat i continuï essent un més de la petita família de l'ARCE ("un dels nostres"). Ell és el cordó umbilical entre l'ARCE i els altres clubs de Lleida; des del respecte pels seus "germans" del club ribagorçà que "resisteixen" i el mantenen viu, i que amb totes les dificultats possibles són capaços d'organitzar tres torneigs a l'any al Pont de Suert.

Personalitats empàtiques, generoses i expansives com la de Marcel Bonet són necessàries en tots els àmbits de la societat, en aquest cas per fer créixer un esport que va ser el primer i que ben segur sobreviurà als altres, sobretot si s'aconsegueix que entri amb força i es quedi a les escoles, a la tecnologia i als mitjans de comunicació (tres terrenys on Marcel Bonet es mou com peix a l'aigua). *Mind Games*, la cançó que donava nom al quart àlbum d'estudi de John Lennon després de la separació de The Beatles i que va publicar al 1973, deia en una de les seves estrofes: "We're playing those mind games together. Pushing the barriers, planting seeds...Love is the answer and you know that for sure. Love is a flower you got to let it grow". Marcel Bonet ha entès perfectament el missatge, tot i que ell és més Paul (McCartney) que John, i l'aplica amb passió en tot el que fa. També en els escacs.

Núria Castells

1 Conte de Hansel i Gretel

Pensar a través de metàfores o comparacions és un recurs per tal d'obtenir millors resultats. En una ocasió, Mihail Tal (campion mundial d'escacs el 1960, considerat un bruixot, un mag, un incendiari... de qui enguany commemorem la mort ara fa vint anys) va estar pensant una jugada guanyadora més de vint minuts; quan va acabar la partida, els periodistes li van preguntar si havia estat calculant totes les variants del brillant sacrifici en què va incórrer; ell els va contestar que s'havia dedicat a fantasiejar per veure com podria el seu rival treure un hipopòtam (el cavall de Tal) del llac d'un parc ple de visitants on cadascú va a la seua (les peces contràries).

En aquest sentit, si us explico un conte, potser entendreu millor *Com pot guanyar el blanc la següent posició en quatre jugades:*

Si aparegués una casa de xocolata al vostre poble o ciutat, el més natural seria que hi hagués molta gent interessada a menjar-se-la, no?

Doncs en aquesta posició de la partida Subarev-Goglidze, jugada a Odessa el 1929, les blanques van decidir la partida fent-ho, és a dir: atacant de forma contundent. Això sí, quan Hansel es mengi la casa de xocolata, serà esclavitzat per la bruixa; tot i que sempre pot venir darrere la seua germana Gretel; fins i tot, si hem previst treballar com un equip, podria venir un tercer personatge -el pare dels dos nens- però alhora cal la tasca de l'alfil (el mestre) que des de la llarga diagonal (l'escola) influeix molt (coeducació) per tal que les maniobres de fills i pares siguin assenyades.

Solució

1. Txf6

Hansel es menja un tros de la casa de xocolata, gxf6 la Bruixa l'arrossega al calaix amb les altres peces.

2. Dxf6 + (ve la Gretel i...?) - Ag7

3. Df8 + - Txf8

4. Txf8++.

El pare dels nens remata la feina (quan s'entén la posició, pensarem com coordinar les peces per aconseguir l'objectiu).

14 Una mica de música i escacs

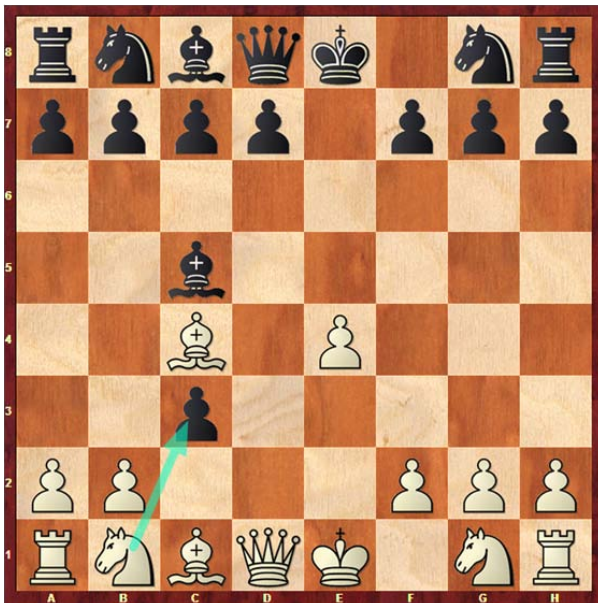
Avui el tema que agafo com a pretext és la música i la millor manera de començar a llegir aquest article seria posar-vos en el navegador web del vostre Smartphone aquest enllaç: <<http://youtu.be/fSwJgMBh-Uw>> (o teclejar en l'aplicació/app del Youtube: *Mind Games* subtitulada).

Sentireu, veureu i entendreu John Lennon en la seua línia utòpica: cantant melòdicament lletres de gran compromís social i personal.

Aquesta cançó (escrita abans de néixer jo) podria ser interpretada com un himne al joc dels escacs, que és el "joc mental" per excel·lència però, essent exhaustius, segur que podem trobar d'altres jocs mentals. Ara bé, cadascú els ha de buscar.

El tema és que no sé si, avui en dia, estem gaire interessats a seguir "mantenint-nos jugant a aquests jocs mentals junts". Això vol dir esforçar-nos més enllà de l'estrictament necessari per sobreviure (seguir estudiant algun tema que ens agrada, durant i després de l'educació secundària obligatòria, de la carrera...). Però ha plogut molt des de 1974 i ara la gent prefereix exercitar el seu cos que la seua ment.

De tota manera, els que n'estem convençuts, continuarem i, si t'hi vols ajuntar, serem un més (*Imagine* subtitulada).

Posició estreta de la partida Antonio López Ruiz (1813) – Marcel Bonet Verdú (1918) en el 4t tauler del matx Guissona - Vilabarca.

Diumenge, 2 de febrer de 2014, en el marc de la segona ronda de la Lliga Catalana d'Escacs, categoria Preferent.

Juguen blanques i deixen el rei exposat

Estudi de la posició

Estem en l'obertura, només s'han fet tres jugades per cap. L'última negra ha estat un calc simètric de la sortida de l'alfil blanc. Hi ha dos motius d'alarma:

1. La simetria, que en música és molt apreciada, en escacs pot arribar a ser perillosa. La primera jugada de les negres ja va ser simètrica 1.e4 e5, i en la segona ja lluito contra ella amb 2.d4 en l'obertura que és coneguda com a Danesa (el Mestre Català Richard Guerrero en fa un estudi exhaustiu a: <www.ajedrezdeataque.com/18%20Aperturas/Danes/Danes.htm>)

La partida va continuar:

2...exd4

3. c3 dxc3

4. Ac4

però que el negre faci la 4a jugada simètrica a la meua té conseqüències que no he vist fins que no he analitzat la partida tranquil·lament a casa.

2. Una norma d'obertura violada pel negre que hauria d'haver fet saltar la meua alarma i que me la va havia explicat el meu entrenador Emili Ortoneda l'any 1988: els cavalls es juguen abans que els alfil (ara l'alfil està sense suport i pot ser víctima d'una doble amenaça, si el negre segueix la primera variant de la solució).

Solució

Després d'haver jugat un gambet (regal d'un peó a canvi de desenvolupament) i que el meu rival l'acceptés, jo aconseguiria avantatge si fes aquest moviment :

4.Axf7!

Tant és que em contestin així:

4... Rxf7

5.Dd5+ o Dh5+

5... Rf8

6.Dxc5+ d6

7.Dxc3

Com així:

4...Rf8

5.AxC Df6

6. Dc2 Dg6

7.f3 RxA

8.Cxc3

Ja no tant pel fet de recuperar la igualtat material, que ja la tenia compensada tenint més peces a fora, sinó per aconseguir quedar-me en millor posició; no en va el rei negre queda exposat (perd el dret a enroc i perd un peó de la seua escolta reial) i això em dóna la iniciativa per atacar-lo.

Vaig acabar guanyant per altres mitjans, però la reflexió *post mortem* és un deure que ens hem de posar tots, guanyem o perdem, juguem a escacs o no, siguem entesos en la matèria o no: tot es pot millorar, tots ho necessitem. Com quan escoltem tranquil·lament música a casa, però també intentem entendre la lletra (estigui o no subtitulada) i relacionar-la amb la nostra vida i la dels que ens envolten.

En aquest sentit, posem-nos les piles! Carlsen ha esdevingut campió mundial a finals de novembre; és un noi jove que anomenen el Mozart dels escacs per les seues genialitats i perquè els seus pares, de ben petit, el van portar de campionat en campionat per aprendre'n (llegiu la biografia de l'autor de les *Les bodes de Fígaro*, obra fantàstica però molt criticada a l'època). Què hem de fer? Doncs deixeu que us ho expliqui a l'estil de John Lennon, quan en un concert va demanar que part del públic fes dringar les seues joies per mostrar aprovació: qui de vosaltres ha regalat un tauler d'escacs als seus fills per Reis? Potser us han demanat una moto, perquè Marc Márquez surt més per la TV? Documenteu-vos i expliqueu-los qui és Carlsen. Que no escolten? Paciència, no decaiguen. No fem el "No saltis, no saltis. Bé: saltaaa si vols!". No, no, no: penso que és feina de pares i educadors que els jocs mentals arribin amb condicions semblants a les dels esports més populars.

Als interessats vull insistir-vos que cal esforçar-s'hi, que no només de menjar viuen els nostres fills... Eines? Per què no aneu en família a les Segones Jornades d'Escacs Infantils al Casal Pere Quart de Sabadell del 14 al 15 de febrer de 2014? El dret d'assistència és gratuït; no és com el programa de TV3 *Òpera en texans*, on s'explica la música a qualsevol persona no entesa, però s'hi apropa. Allí trobareu com a ponents els pioners dels Escacs a l'Escola (Àngel Blanch, Jordi Prió, Leontxo Garcia, Michael Rahal, Richard Guerrero...) i, com deia la cançó de la intro de la sèrie de l'Equip A, "potser podreu contractar-los".

Si no, podem esperar que la sort faci que els nostres fills trobin els escacs com els fans dels Beatles el 1966 a Seattle, on simultàniament s'havia de fer un concert dels "liverpoolencs" (famosos ja) i l'open d'escacs dels Estats Units (no tan popular). El director del torneig va passar les cortines de la Sala de Joc i els fans dels Beatles que passaven per allí van veure un hall tancadet amb cortines, i es van pensar que els seus ídols estaven dintre. Van començar a trucar a les finestres, fins que algú va obrir les cortines i es van adonar que allí hi havia un torneig d'escacs.

Quants van saber apreciar la troballa sense educació prèvia?

La gent entén i s'aplica les lletres del Beatles o només els agrada la melodia?

Són preguntes que deixo com a deures.

Recull d'articles publicats
al diari "La Mañana"
sobre partides d'escacs
comentades, amb un estil
proper i amè.

Amb creativitat, no solament
es valoren escaquísticament
les partides, sinó que també
s'estableixen connexions
entre el món dels escacs
i diferents situacions de la
vida quotidiana.

Així, els escacs es
relacionen amb una gran
diversitat d'àmbits, com
l'educació, la música,
l'esport, la cultura clàssica,
l'economia i empresa, la
història dels escacs, etc.

BALÀGIUM
editors

9 788415 184539